

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2007/3602
Karar No : 2009/3844

Davacı : Lafarge Beton A.Ş.

Vekilleri : Av. Mehtap Yıldırım Öztürk, Av. Zeynep İnce
Av. Cem Çağatay Orak

Piyade Sok. Portakal Çiçeği Blokları, C Blok, No:18, K:3
Çankaya/ANKARA

Davalı : Rekabet Kurumu

Bilkent Plaza, B-3 Blok Bilkent/ANKARA

Vekili : Av. Meltem Türkoğlu - Aynı adreste

Davanın Özeti : Marmara Bölgesi hazır beton pazarında faaliyet gösteren teşebbüslerin aralarında anlaşarak 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4. maddesini ihlâl ettikleri belirtilerek, aynı Kanun'un 16. maddesinin ikinci fıkrası uyarınca davacı şirkete para cezası verilmesine ilişkin Rekabet Kurulu'nun 02.10.2006 tarih ve 06-68/927-266 sayılı kararının; Kurul kararında belirtilen davranışların, 4054 sayılı Kanun kapsamında bir anlaşmanın varlığını ortaya koymadığı, karşılıklı irade ve beyanın olayda yaşanmadığı, tek bir belgeden hareketle anlaşmanın bulunduğu kabul edilemeyeceği, 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinden hareketle tek bir teşebbüsün cezalandırılması olanağının bulunmadığı, başka bir deyişle 4. maddenin tek bir teşebbüs tarafından ihlâl edilemeyeceği ileri sürülerek iptali istenilmektedir.

Savunmanın Özeti : Marmara Bölgesi'nde hazır beton pazarında faaliyet gösteren aralarında davacı şirketin de bulunduğu teşebbüslerin rekabet ihlâlinde bulunduğu yapılan soruşturma sonucunda saptandığı, Kurul tarafından mümkün olan tüm hafifletici sebeplerin göz önünde bulundurulduğu, bundan dolayı davacıya cirosunun %10'una kadar idarî para cezası verilebilme olanağının bulunmasına karşın, 2004 yılı cirosunun %2'si oranında idarî para cezası verildiği belirtilerek, davanın reddi gerektiği savunulmaktadır.

Danıştay Tetkik Hâkimi Ahmet EĞERCİ'nin Düşüncesi : Dava dosyasındaki bilgi ve belgelerin, mevzuat hükümleriyle birlikte değerlendirildiğinde; dava konusu Rekabet Kurulu kararıyla aralarında davacı şirketin de bulunduğu teşebbüslerin fiyat tespiti yapmak suretiyle, 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlâl ettikleri sonucuna varılmasında hukuka aykırılık bulunmadığı anlaşılmaktadır.

Ancak, Rekabet Kurulu kararıyla 2002 yılında fiyat tespiti davranışıyla 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinin ihlâl edildiğinin saptanması nedeniyle, Kurul'ca davacı şirketin, son eylem tarihinden bir önceki malî yıl olan 2001 yılı sonunda oluşan yıllık gayri safî geliri üzerinden cezalandırılması gerektiğinden, soruşturma açılması tarihi esas alınarak 2004 yılı sonunda oluşan yıllık gayri safî gelir üzerinden para cezası verilmesinde hukuka uyarlık bulunmamaktadır.

Açıklanan nedenle, dava konusu işlemin iptaline karar verilmesi gerektiği düşünülmüştür.

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2007/3602
Karar No : 2009/3844

Danıştay Savcısı Mehmet KARAOĞLU'nun Düşüncesi : Dava; davacı şirkete, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4.maddesinin ihlal edildiği gerekçesiyle para cezası verilmesine ilişkin 2.10.2006 tarih ve 06-68/927-266 sayılı Rekabet Kurulu kararının iptali istemiyle açılmıştır.

4054 sayılı Kanununun 1. maddesinde; bu Kanunun amacının, mal ve hizmet piyasalarındaki rekabeti engelleyici, bozucu veya kısıtlayıcı anlaşma, karar ve uygulamaları ve piyasaya hakim olan teşebbüslerin bu hakimiyetlerini kötüye kullanmalarını önlemek, bunun için gerekli düzenleme ve denetlemeleri yaparak rekabetin korunmasını sağlamak olduğu belirtilmiş, 3. maddesinde, Teşebbüs, "piyasada mal veya hizmet üreten, pazarlayan, satan gerçek ve tüzel kişilerle, bağımsız karar verebilen ve ekonomik bakımdan bir bütün teşkil eden birimler olarak tanımlanmış, yasanın 4. maddesinde, belirli bir mal veya hizmet piyasasında doğrudan doğruya veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran yahut doğurabilecek nitelikte olan teşebbüsler arasında anlaşmalar, uyumlu eylemler ve teşebbüs birliklerinin bu tür karar ve eylemlerin hukuka aykırı ve yasak olduğu belirtilmiş, bu maddenin son iki fıkrasında da; "Bir anlaşmanın varlığının ispatlanmadığı durumlarda piyasadaki fiyat değişmelerinin veya arz ve talep dengesinin ya da teşebbüslerin faaliyet bölgelerinin, rekabetin engellendiği, bozulduğu veya kısıtlandığı piyasalardakine benzerlik göstermesi, teşebbüslerin uyumlu eylem içinde olduklarına karine teşkil eder.

Ekonomik ve rasyonel gerçeklere dayanmak koşuluyla taraflardan her biri uyumlu eylemde bulunmadığını ispatlayarak sorumluluktan kurtulabilir." hükmü yer almış bulunmaktadır.

Anılan Kanun'un "Para Cezaları" başlıklı 16. maddesinin 2. fıkrasında ise, bu Kanun'un 4. ve 6. maddesinde yasaklanmış olan davranışları gerçekleştirdiği Kurul kararı ile sabit olanlara, ikiyüz milyon liradan aşağı olmamak üzere, ceza verilecek teşebbüs niteliğindeki gerçek ve tüzel kişiler ile teşebbüs birlikleri ve/veya bu birliklerin üyelerinin bir yıl önceki malî yıl sonunda oluşan ve Kurul tarafından saptanacak olan gayri safi gelirin yüzde onuna kadar para cezası verileceği belirtilmiştir.

Rekabete aykırı davranışlar nedeniyle idari para cezası uygulanırken, eylem tarihinden bir yıl önceki mali yıl sonunda oluşan yıllık gayri safi gelirlerin tümü üzerinden para cezasının hesaplanması gerekeceği kuşkusuzdur.

Dava dosyasında mevcut bilgi ve belgelerle, konuya ilişkin işlem dosyasının incelenmesinden; aralarında davacı şirketin de bulunduğu Marmara Bölgesi hazır beton pazarında faaliyet gösteren bazı teşebbüslerin, 2002 yılı içerisinde, ilgili ürün pazarında fiyat tespiti yapmak suretiyle rekabeti sınırlama amacını taşıyan bir anlaşma içinde oldukları anlaşılmakta olup; sabit olan bu davranış nedeniyle, davacı şirketçe 4054 sayılı Kanunun 4.maddesinin 2002 yılında rakiplerle anlaşarak fiyat tespiti suretiyle ihlal edildiğinin açık olması karşısında, Kurul'ca davacı şirketin, eylem tarihinden bir önceki mali yıl olan 2001 yılı sonunda

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2007/3602
Karar No : 2009/3844

oluşan yıllık gayri safi gelir üzerinden para cezası verilmesi gerekirken, 2004 yılı sonunda oluşan yıllık gayri safi gelirinin %2'i oranında olmak üzere verilen para cezasına ilişkin dava konusu kararın davacı şirkete ilişkin kısımlarında hukuka uyarlık bulunmamaktadır.

Tarafların diğer iddiaları ise yerinde görülmemiştir.

Açıklanan nedenlerle dava konusu Rekabet Kurulu kararının davacı şirkete yönelik kısımlarının iptaline karar verilmesinin uygun olacağı düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Danıştay Onüçüncü Dairesi'nce, duruşma için önceden belirlenen 07.04.2009 tarihinde davacı vekili Av. Cem Çağatay Orak ile davalı Kurum'u temsil eden Kurum rekabet uzmanı Hilmi Bolatoğlu'nun geldikleri, Danıştay Savcısının hazır bulunduğu görülmekle açık duruşmaya başlandı. Taraflara usulüne uygun söz verilip dinlendikten ve Danıştay Savcısının düşüncesi alındıktan sonra, taraflara son kez söz verilip duruşma tamamlandı. Dava dosyası incelenerek gereği görüldü;

Dava; Marmara Bölgesi hazır beton pazarında faaliyet gösteren teşebbüslerin aralarında anlaşarak 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlâl ettikleri belirtilerek, aynı Kanun'un 16. maddesinin ikinci fıkrası uyarınca davacı şirkete para cezası verilmesine ilişkin Rekabet Kurulu'nun 02.10.2006 tarih ve 06-68/927-266 sayılı kararının iptali istemiyle açılmıştır.

4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4. maddesinde, belirli bir mal veya hizmet piyasasında doğrudan veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran yahut doğurabilecek nitelikte olan teşebbüsler arası anlaşmalar, uyumlu eylemler ve teşebbüs birliklerinin bu tür karar ve eylemlerinin hukuka aykırı ve yasak olduğu belirtildikten sonra, altı bent halinde özelliği olan haller sayılmış; davaya konu eylem ve işlem tarihinde yürürlükte bulunan "Para Cezaları" başlıklı 16. maddesinin ikinci fıkrasında ise, bu Kanun'un 4. ve 6. maddesinde yasaklanmış olan davranışları gerçekleştirdiği Kurul kararı ile sabit olanlara, ikiyüz milyon liradan aşağı olmamak üzere, ceza verilecek teşebbüs niteliğindeki gerçek ve tüzel kişiler ile teşebbüs birlikleri ve/veya bu birliklerin üyelerinin bir yıl önceki malî yıl sonunda oluşan ve Kurul tarafından saptanacak olan gayri safi gelirinin yüzde onuna kadar para cezası verileceği öngörülmüştür.

Bu düzenlemeler uyarınca, Kanun'un 4. maddesinde yasaklanan davranışların işlenmesi ve bu durumun Kurul'ca saptanması halinde, saptanan davranışın eylem tarihi dikkate alınarak para cezasına konu teşkil edeceği açık bulunduğundan, ilgililerin eylem tarihinden bir yıl önceki malî yıl sonunda oluşan yıllık gayri safi gelirleri üzerinden cezalandırılması gerekli bulunmaktadır.

Dava dosyasındaki bilgi ve belgelerin incelenmesinden; davacı şirkete elde edilen belgeden, hem hazır beton hem çimento üreticisi beş şirketin fiyat artışları hususunda bir

T.C.
DANIŞTAY
ONUÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2007/3602
Karar No : 2009/3844

toplantı yaptıklarının tespit edildiği, belgedeki fiyatların Rekabet Kurulu'nun 02.12.2004 tarih ve 04-77/1108-277 sayılı kararındaki tespit ile birlikte değerlendirilmesinden, söz konusu belgenin 2002 yılına ait olduğu sonucuna ulaşıldığı, bu çerçevede Temmuz 2002 tarihinde yapıldığı düşünülen toplantıya Lafarge Beton'un, Betonsa'nın (Akçansa), Bolu Çimento Sanayi A.Ş.'nin (OYAK Beton) katıldıklarının belgede açıkça ifade edildiği, belgedeki ifadelerden 02 Ağustos'da bir toplantının daha yapıldığı ve hazır beton liste fiyatlarının İstanbul için Asya ve Avrupa yakalarında 6 YTL/m³ artırılması ve C20 hazır beton ürünü için fiyatların tespit edilmesi hususlarında teşebbüslerce anlaşıldığının görüldüğü, bu itibarla davacı şirket ile birlikte Akçansa ve Oyak Beton'un 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi anlamında rekabeti sınırlama amacını taşıyan yahut etkisini doğurabilecek nitelikte bir anlaşma içinde bulunmalarını ve fiyat tespiti şeklindeki ihlâli 2002 yılı içinde gerçekleştirdikleri, Kurul tarafından belgedeki isimleri geçmediğinden ve söz konusu ihlâl katıldıklarını destekleyici başka bir delil de mevcut olmadığından, Nuh Beton ve Set Beton'un ihlâl içerisinde bulunmadıkları sonucuna varıldığı, davacı şirketin ceza takdirinde, soruşturma kapsamında Lafarge Beton'da yapılan yerinde incelemede bulunan 17.04.2003 tarihli belgedeki; "...MANAGEMENT MEETING: Rakiplerle ilişkilerimizde dikkatli olacağız, tüm dökümanların (tesislerde, satışçılarda ...) temizlenmesi gerekiyor, M Team dışında kimse temasta olmayacak." ifadelerinin davacı şirket hakkında kastın varlığına delil olarak ağırlaştırıcı unsur, ihlâlin "etki doğuran" boyutunun olmamasının da hafifletici unsur olarak göz önüne alındığı ve Rekabet Kurulu'nun dava konusu kararıyla; davacı şirket ile birlikte, Akçansa Çimento Sanayi ve Ticaret A.Ş. ve Oyak Beton Sanayi A.Ş. (Bolu Çimento Sanayi A.Ş.)'nin hazır beton pazarında fiyat tespiti yapmak suretiyle rekabeti sınırlama amacını taşıyan bir anlaşma içinde olduklarına, davacı şirkete bu eylem nedeniyle 4054 sayılı Kanun'un 16. maddesinin ikinci fıkrası uyarınca 2004 yılı cirosunun taktiren %2'si oranında idarî para cezası verilmesine karar verilirken, ihlâl katılan diğer şirketlere ise idarî para cezası verilmemesine karar verildiği anlaşılmaktadır.

Davacı şirket tarafından, 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinden hareketle tek bir teşebbüsün cezalandırılmasının hukuka aykırı olduğu ileri sürülmekte ise de; kendisiyle birlikte ihlâl katılan teşebbüslere de idarî para cezası verilmesi; davacı yönünden lehe bir durum sayılamayacağından, bu iddiası yerinde görülmemiştir.

Bununla birlikte, yukarıda da belirtildiği üzere, rekabete aykırı davranışları nedeniyle idarî para cezası uygulanırken, davacı şirketin eylem tarihinden bir yıl önceki malî yıl sonunda oluşan yıllık gayri safî gelirleri üzerinden para cezasının hesaplanması gerekmektedir.

Dava dosyasının incelenmesinden; Rekabet Kurulu'nun 23.12.2004 tarih ve 04-81/1155-M sayılı kararı uyarınca, Marmara Bölgesi hazır beton pazarında faaliyet gösteren teşebbüsler hakkında önaraştırma yapılmasına karar verildiği, önaraştırma raporunun Kurul'un 24.03.2005 tarihli toplantısında görüşülmesi sonucunda, 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinin ihlâl edilip edilmediğinin tespit edilmesi amacıyla sözü edilen şirketler hakkında 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesi uyarınca soruşturma açılması yolunda karar alındığı, yapılan

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2007/3602
Karar No : 2009/3844

soruşturma sonucunda alınan dava konusu Rekabet Kurulu kararında da, fiyat tespiti konusunda 2002 yılına ilişkin olarak yapılan tespitlerle 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinin ihlâl edildiğinden bahisle, davacı şirketin 4054 sayılı Kanun'un 16. maddesinin ikinci fıkrası uyarınca 2004 yılı sonunda oluşan yıllık gayri safi gelirinin % 2'si oranında idarî para cezası ile cezalandırılmasına karar verildiği anlaşılmaktadır.

Bu durumda; 2002 yılında fiyat tespiti davranışıyla 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinin ihlâl edildiğinin saptanması nedeniyle, davacı şirketin, son eylem tarihinden bir önceki malî yıl olan 2001 yılı sonunda oluşan yıllık gayri safi geliri üzerinden cezalandırılması gerektiğinden, Kurul'ca soruşturma açılması tarihi esas alınarak 2004 yılı sonunda oluşan yıllık gayri safi gelir üzerinden para cezası verilmesinde hukuka uyarlık bulunmamaktadır.

Açıklanan nedenlerle; davacı şirkete 2004 yılı cirosu esas alınarak para cezası verilmesine ilişkin Rekabet Kurulu'nun 02.10.2006 tarih ve 06-68/927-266 sayılı kararının iptaline, aşağıda dökümü gösterilen 121,40-TL yargılama giderleri ile Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca 1.250-TL avukatlık ücretinin davalı idareden alınarak davacıya verilmesine, artan posta ücretinin istemi halinde davacıya iadesine, 07.04.2009 tarihinde oyçokluğuyla karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye	Üye
Faruk	Ali	Turan	Zümrüt	Gürsel
ÖZTÜRK	ÖZTÜRK	KARAKAYA	ÖDEN	MEKİK
	(X)			

YARGILAMA GİDERLERİ :
Toplam Harç : 68,40-TL
Posta Gideri : 53,00-TL
TOPLAM :121,40-TL

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2007/3602
Karar No : 2009/3844

(X) KARŞI OY :

Dava, 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinin ihlâl edildiği belirtilerek, davacı şirkete idarî para cezası verilmesine ilişkin Rekabet Kurulu'nun 02.10.2006 tarih ve 06-68/927-266 sayılı kararının iptali ve yürütmenin durdurulması istemiyle açılmış, Dairemizin 23.07.2007 tarih ve E:2007/3602 sayılı kararıyla, 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinin 2002 yılında ihlâl edildiğinin saptanması nedeniyle, Kurul'ca davacı şirketin, son eylem tarihinden bir önceki malî yıl olan 2001 yılı sonunda oluşan yıllık gayri safî geliri üzerinden cezalandırılması gerektiği belirtilmek suretiyle Kurul kararının yürütülmesinin durdurulmasına karar verilmiştir.

Yargı kararı gereğince, Rekabet Kurulu tarafından yeniden 02.04.2008 tarih ve 08-27/314-102 sayılı karar alınmış, davacı şirket tarafından da bu kararın iptali istemiyle Dairemizin E:2008/9507 sayılı esasında kayıtlı dava açılmıştır.

Rekabet Kurulu tarafından yeni bir karar alınması, bu kararın iptali istemiyle Dairemiz'de de davanın açılmış bulunması karşısında bu dava konusuz kalmış bulunmaktadır.

Davacı şirket tarafından açılan yeni davada uyuşmazlığın esası hakkında karar verileceğinden, konusuz kalan dava hakkında karar verilmesine yer olmadığına kararı verilmesi gerektiğinden, uyuşmazlığın esasına yönelik olarak alınan çoğunluk kararına katılmıyorum.

Üye
Ali ÖZTÜRK

